

Inkluderende avgangsfeiring

Lokallagsstyrekurs 30. august 2024

- **Det handler om å lage et alternativ til dagens russefeiring**
- Litt historikk
- Hvorfor bør lokallagene jobbe med saken
- Hvordan kan lokallagsstyret bidra

- Meldt inn av en arbeidsplassrepresentant på et kurs høsten 2023
- Sak i fylkesstyret – vedtak om å lage strategi og handlingsplan
- Ny kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun okt. 2023
- 18.mars 2024 ATV-F samling: Henrikke Bugdø-Aarseth
Ombud for barn og unge i Buskerud, Østfold og Akershus
Ivar Brandvol invitert: «Fitte og diesel. Russens egne historier om det hemmelige livet»

- 20.mars 2024: Regjeringen vil ha en tryggere og mer inkluderende russetid - regjeringen.no
- *Regjeringen tar grep for å endre russefeiringen slik den har utviklet seg til å bli de siste årene. Målet er en ny, tryggere og mer inkluderende feiring. Regjeringen jobber blant annet for at russetiden flyttes til etter eksamen, å innføre strengere regler for russebusser og få bedre kontroll av kommersielle aktører.*

Regjeringen sier:

- **Strengere regler for russebusser**

Mange russebusser har utforming og bruk som gjør passasjerene ekstra utsatt ved ulykker

- **Mer tilsyn med kommersielle aktører**

Det er uakseptabelt når russ blir utnyttet av næringsdrivende

Regjeringen sier:

- **Flytte russetiden og begrense ekskluderende gruppeklær**
Utenforskap starter ikke våren i tredje klasse på videregående. Kunnskapsministeren vil oppfordre alle kommuner og fylkeskommuner til å ha utenforskap i forbindelse med russefeiring som tema på foreldremøte allerede på ungdomsskolen for å hjelpe foreldre med å ta grep og ha felles kjøreregler
- **Endringer må forankres og gjennomføres lokalt**
Fylkeskommunene sammen om prosjekt - «Endret avgangsmarkering 2026» - med mål om en nasjonal strategi og handlingsplan som skal bidra til en ny og mer inkluderende russefeiring

- **Kunnskapsminister vil flytte eksamen**
6. mai 2024 – «..skriftlig eksamen skal være ferdig avviklet før 17.mai i 2026»
- **Utdanningsdirektoratet følger beskjeden fra kunnskapsministeren. Flytter flere eksamener til før 17. mai**
[Utdanningsdirektoratet framskynder flere eksamener \(utdanningsnytt.no\)](https://www.und.no/nyheter/2024/07/17/utdanningsdirektoratet-framskynder-flere-eksamener) 1. juli 2024
- **Utdanningsforbundet tydelig på at det er russefeiringen som skal flyttes, ikke eksamen**
Thom Jambak , 2.nestleder i Utdanningsforbundet – eksamen skal ikke tilpasses feiringen
- *Flytting av eksamen vil ikke endre formen på russefeiringen*

Ny opplæringslov 1.8.24

- **Kap. 12 Skolemiljøet til elevene**

§12.2 – Retten til et trygt og godt skolemiljø

- Styrker retten til inkludering:

*Alle elever har rett til et trygt og godt lærings- miljø, som fremmer helse, **inkludering**, trivsel og læring*

- Ombudet Henrikke Bugdø-Aarseth referer til dette i et debattinnlegg i flere aviser ved skolestart

Forslag til handlingsplan

- *Samarbeid mellom Elevorganisasjonen, ungdomsråd, tidligere avgangselever, alle fylkeskommuner i Norge, KS, Utdanningsdirektoratet, Helsedirektoratet, Politidirektoratet, Statens vegvesen, Trygg Trafikk, Forbrukerrådet, Forbrukertilsynet, Norsk Lektorlag, Skolelederforbundet, Utdanningsforbundet, Foreldreutvalget for grunnopplæringen, Landsgruppen for helsesykepleiere, KORUS, SLT-koordinatorer/Konfliktrådet, Elev-, lærling- og mobbeombudene, Kronprinsparets fond, Blå Kors, Voksne for barn, Human- Etisk forbund og tusenvis av ungdommer i hele Norge.*

Hva vil elevene?

- Elevorganisasjonen har vedtatt politikk på hvordan å endre feiringen
- En ukes festival – for hele avgangskullet – i forbindelse med vitnemålutdeling. Altså, etter alle eksamener

Hvorfor bør lokallagene jobbe med saken?

- Det påvirker elever fra tidlig alder, ikke kun på vgs.
- Vi trenger å jobbe med politisk påvirkning på alle nivåer
- Ungdommen vil at de voksne tar grep
- Noe som alle medlemmer kan støtte
- Kan bidra til å styrke samhold i lokallaget

Hvordan kan lokallagsstyret bidra?

- Snakk om dette i lokallagsstyret. Det er dere som kjenner til lokale forhold
- Lokallagsstyresak – lag strategi og handlingsplan
- Tematikken kan tas opp på foreldremøter, i medbestemmelsesmøter, klubbmøter
- Skriv innlegg i lokalavisen og sosiale medier
- Tema for medlemsmøter

Hvordan kan lokallagsstyret bidra?

- Fylkesstyret skal vedta handlingsplan og strategi i fylkesstyremøtet i oktober. Send gjerne innspill til en av oss som jobber med saken.
- Ønsker dere hjelp med denne saken, ta kontakt med arbeidsgruppen i fylkesstyret
- Jane Lomax – janlom@udf.no
- Bodil Kirkerød – bodkir@udf.no
- Evt. epost til fellespostkasse akershus@udf.no
- Se neste siden for noen lenker til inspirasjon 😊

Lenker

- [Regjeringen vil ha en tryggere og mer inkluderende russetid - regjeringen.no](https://regjeringen.no)
- [Elevene har rett til en trygg og inkluderende russefeiring | udir.no](https://udir.no)
- Podcast fra Arendalsuka:Lifehacks med Forbrukerrådet. Arendalspesial Russetid.
<https://open.spotify.com/episode/32GgFEEv14EfPmYM2Ezu9H?si=bxFlGkLhSc-EbwVTleGfJg&t=408>
- [Dagsrevyen 21 - NRK TV](#) [Endringer i russefeiring](#)
- [Trygdekontoret - NRK TV](#)
- [Bokanmeldelse, Sakprosa | Ivar Brandvol: "FITTE & DIESEL" \(nettavisen.no\)](#)
- [Fleire trur eksamensresultata hadde blitt betre om russetida var etter eksamen – NRK Møre og Romsdal – Lokale nyheter, TV og radio](#)
- [Kritisk til flytting av eksamen: – Feiringa må innrettast etter eksamen, ikkje omvend – Siste nytt – NRK](#)
- [Flere fylker planlegger flytting av russetiden \(utdanningsnytt.no\)](#)